

Instruktioner: Svara på alla uppgifter. Det finns fem uppgifter. Varje uppgift bedöms underkänd eller godkänd i varje lärandemål (I, II och III) och ges en heltsbedömning i poäng (0–3 poäng). För att få godkänt betyg krävs minst 7 poäng och godkänd på minst två uppgifter i vardera lärandemål. Om inget annat anges skall lösningarna vara välmotiverade och ordentligt skrivna. Inga hjälpmedel tillåtna. Lycka till!

Lärandemål I (ämneskunskap) och II (riktighet och räknefärdighet) och III (kommunikation) examineras i alla uppgifter.

- (a) Ge definitionen av vad det betyder att säga u är den minsta övre begränsningen av en följd $(a_n)_{n \in \mathbf{Z}_+}$.
- (b) Visa med hjälp av definitionen du gav i (a) att

$$\sup_{n \in \mathbf{Z}_+} \frac{14n - 3}{7n} = 2.$$

- (a) Beräkna

$$\sum_{k=1}^{42} 6 \times 3^{3-k}.$$

- (b) Beräkna

$$\sum_{k=-15}^{32} \frac{3k + 5}{4}.$$

- Betrakta funktionen $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ som ges av formeln $f(x) = x^4$ för alla $x \in \mathbf{R}$.

- (a) Visa att

$$x^4 - y^4 = (x - y)(x^3 + x^2y + xy^2 + y^3)$$

för $x, y \in \mathbf{R}$ och $n \in \mathbf{Z}_+$.

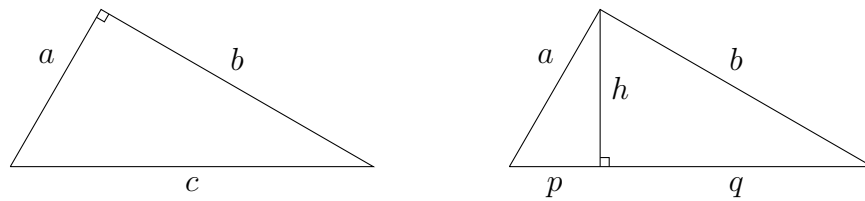
- (b) Använd del (a) för att visa att funktionen f är strängt växande på $[0, \infty)$.

- I senare delar av kursen har vi använt oss av *Bernoullis olikhet*:

$$(1 + x)^n \geq 1 + nx \quad \text{för } n \in \mathbf{Z}_+ \text{ och } x \geq -1.$$

Beviset av den kräver inget mer kunskap än det vi lärde oss i först delen av kursen. Ge ett bevis av Bernoullis olikhet.

5. Betrakta en rätvinklig triangel med sidolängder a , b och c enligt bilden nedan till vänster.

I bilden ovan till höger har vi dragit ett sträck från det översta hörnet rakt ner så att det träffar hypotenusan i en rättvinkel. Benämna längden av sträcket h . På så sätt delas hypotenusan i två delar av längd p respektive q .

- (a) I bilderna ovan syns tre olika rätvinkliga trianglar. Ange tre likheter som följer från Pythagoras sats.
- (b) Två av de tre likheterna innehåller längden h . Plussa ihop dem för att bevisa

$$2h^2 = (a^2 + b^2) - (p^2 + q^2).$$

- (c) Bevisa att

$$h^2 = pq.$$